

РЕШЕНИЕ

№ 41790

гр. София, 14.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 9 състав, в
публично заседание на 25.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Камелия Серафимова

при участието на секретаря Анжела Савова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **719** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Настоящото административно производство е по реда на чл. вр. 203 и сл. АПК, вр. с чл.1 от ЗОДОВ.

Образувано е по искова молба на Г. В. Г. от [населено място] срещу НОИ за заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 549 лева – представляваща лихва за забава върху сумата от 1080 лева за периода от 13.08.2019 година до 02.09.2022 година, 1080 лева – разликата между определеното обезщетение от 9 лева на ден и 18 лева на ден, вследствие на незаконосъобразно спиране на производството от ТП на НОИ – Б. повече от три години, ведно със законната лихва върху сумите от завеждане на иска до окончателното изплащане на сумите.

В исковата молба се твърди, че ищецът е депозирал заявление за отпускане на парично обезщетение за безработица,но след това производството по изплащане е спряно повече от три години и ищецът е претърпял вреди именно от незаконосъобразното спиране на производството, продължило повече от три години и вследствие на това незаконосъобразно бездействие ищецът е претърпял имуществени вреди в посочения размер. Иска се да бъде осъден ответникът да заплати посочените суми. Претендират се и направените по делото разноски.

В съдебно заседание, ищецът Г. В. Г. редовно уведомен при условията на чл.138,ал.2 АПК, не се явява. Исковата му молба на заявените основания се поддържа от адвокат И. и адвокат Д.,редовно упълномощени, които заявяват претенция за присъждане на разноски. Подробни съображения относно основателността на исковата молба развива и в представените по делото писмени бележки.

Ответникът по иска- НОИ-гр. С. редовно уведомен при условията на чл.138,ал.2 АПК не изпраща представител. От процесуалния представител на същия е постъпила писмена защита.

Представителят на СГП-прокурор К. изразява становище за основателност на исковата претенция, а размерът на обезщетението следва да бъде определен съобразно доказателствата по делото.

Административен съд София-град след като прецени събраните по делото доказателства, ведно с доводите и възраженията на страните, при условията на чл.142, ал.1 АПК, вр. с чл.188 ГПК, прие за установено следното:

От приложените по делото писмени доказателства е видно, че на 05.03.2019 година ищецът депозирал до ТП на НОИ- Б. Заявление за отпускане на парично обезщетение за безработица.

С Разпореждане от 05.03.2019 година на За ръководител на осигуряването за безработица при ТП на НОИ- Б. на основание чл.54г,ал.4 от КСО е спряно производството по отпускане на парично обезщетение за безработица до издаване на документи от Франция , посочени в Разпореждането за спиране.

С Разпореждане от 13.06.2019 година е възобновено производството по заявлението на ищеца за отпускане на парично обезщетение за безработица – получен преносим документ , издаден от компетентната институция на Франция .

С Разпореждане от 03.07.2019 година на За ръководител на осигуряването за безработица при ТП на НОИ- Б. на основание чл.54г, ал.4 от КСО е спряно производството по отпускане на парично обезщетение за безработица, образувано по подаденото от ищеца Заявление от 05.03.2019 година – с посочени мотиви – необходимост от извършване на проверка в два осигурителя от контролните органи на ТП- НОИ К. .

Разпореждането е връчено на ищеца на 22.08.2019 година.

На 22.08.2022 година ищецът депозирал Заявление до ТП на НОИ- Б. за възобновяване на производството по отпускане на парично обезщетение за безработица.

С Разпореждане от 23.08.2022 година на ръководителя на осигуряването за безработица е възобновено производството по заявлението за отпускане на парично обезщетение за безработица на ищеца.

С Разпореждане от 02.09.2022 година на За Ръководител на осигуряването за безработица при ТП на НОИ – Б. е отпуснато парично обезщетение за безработица в размер на 9 лев дневно считано от 20.02.2019 година до 19.06.2019 година в размер на 9 лева на ден.

Ищецът е обжалвал по съдебен ред Решение от 10.10.2022 година на Директор ТП на НОИ- Б., с което е потвърдено Разпореждането от 02.09.2022 година на За ръководител на осигуряването за безработица при ТП на НОИ- Б., а с Решение № 266/24.01.2024 година, постановено по адм. дело № 935/2022 година по описа на АС-Благоевград е отхвърлена жалбата на ищеца срещу Решението на Директор ТП на НОИ- Б. от 10.10.2022 година.

Решението е влязло в сила на датата на постановяването му поради необжалваемостта му.

По делото е назначена, изслушана и неоспорена от страните съдебно- икономическа експертиза, като в заключението си вещото лице е дало отговор на въпросите,поставени му като задача, а разпитан в съдебно заседание експертът заявява ,че поддържа заключението си .

От извършената Справка от съдебния състав в Е. е видно, че с Решение № 1916/14.04.2025 година, постановено по адм. дело № 718/2024 година по описа на АС- Благоевград е отхвърлено искането на ищеца за прогласяване нищожността на Решение № 266 от 24.01.2024 година, постановено по адм. дело № 935/2022 по описа на Административен съд – Благоевград с правно основание чл. 128а във връзка с чл. 128, ал. 1, т. 8 от Административнопроцесуалния кодекс.

С оглед на така установената фактическа обстановка, Административен съд София-гради намира предявената искова молба за процесуално допустима, подадена от легитимирана страна и при наличие на правен интерес. Разгледана по същество, същата се явява неоснователна и недоказана. Съображенията за това са следните:

Съгласно чл.7 от Конституцията на РБ държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица.Разпоредбата се съдържа в глава първа на [Конституцията](#), посветена на основните начала за държавно устройство, но същата не е пряк път за защита. Тя прогласява основен принцип, осъществяването на който трябва да се уреди със закон. Такъв закон е Законът за отговорността на държавата и общините за вреди. ЗОДОВ разграничи отговорността на два вида- отговорност за дейност на администрацията и отговорност за дейност на правозащитни органи, като в чл. 1.ал.1 от ЗОДОВ е посочено, че държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. По силата на алинея втора,исковете по ал.1 се разглеждат по реда,установен в [Административнопроцесуалния кодекс](#), като местната подсъдност се определя по [чл. 7, ал. 1-и](#)скът за обезщетение се предявява пред съда по мястото на увреждането или по настоящия адрес или седалището на увредения срещу органите по [чл. 1, ал. 1](#) и [чл. 2, ал. 1](#), от чиито незаконни актове, действия или бездействия са причинени вредите

В разпоредбата на чл.203 АПК е регламентиран редът за предявяване на искове за обезщетения, а за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди,причинени на граждани и юридически лица. Съгласно [чл. 4 от ЗОДОВ](#) дължимото обезщетение е за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Отговорността е обективна и не е обвързана от наличието или липсата на вина у длъжностното лице, пряк причинител на вредите. Елемент от фактическия състав на отговорността на държавата е установяване незаконосъобразността на акта, действието или бездействието на държавния орган - т. е. ако изобщо не са регламентирани в закона, или ако противоречат на материално правни и процесуални норми. Отговорността не се презумира от закона, затова в тежест на ищеца е да установи наличието на кумулативно изискуемите се предпоставки за отговорността по [чл. 1 от ЗОДОВ](#) - незаконосъобразен акт, отменен по съответен ред, действие или бездействие на административен орган по повод изпълнение на административна дейност, настъпила вреда, причинна връзка между отменения акт, действие или бездействие и вредата. При липсата на който и да било елемент от фактическия състав не може да се реализира отговорността по чл.1 от ЗОДОВ. Съгласно чл.205 от АПК,искът за обезщетение се предявява срещу юридическото лице,представлявано от органа,от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинените вреди. В РЕШЕНИЕ № 333 ОТ 13.01.2014 Г. ПО АДМ. Д. № 1253/2013 Г., III ОТД. НА ВАС е посочено, че“Нормата на [чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ](#) не прави разграничение от какъв незаконосъобразен административен акт следва да са причинени вредите, за да възникне субективното право на увреденото лице на обезщетение на това основание Материалноправната активна легитимация за ищеца произтича от факта на понесените върху правната му сфера вреди вследствие от действието на противоправния нормативен акт.Правопораждащият субективното право на обезщетение юридически факт е настъпилата в правната сфера на гражданина вреда, вследствие от незаконосъобразния административен акт. Корелативно от този момент възниква отговорността на държавата за тяхната обезвреда - пасивната материалноправна легитимация. От обективна страна също така отговорността на държавата по [чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ](#), вр. [чл. 7 от КРБ](#) не възниква и държавата не дължи

обезщетение, ако са налице вреди, но те са причинени от административен акт, който не е противоправен. Принципът на правовата държава [/чл. 4, ал. 1 от КРБ](#) не допуска да е налице период от време - между възникването на вредите и решението за отмяна, през който гражданинът да търпи вреди и да няма субективно право да ги обезщети, а държавата да няма отговорност да ги овъзмезди чрез заплащане на обезщетение. Това не е допустимо нито в областта на гражданското право, нито в областта на административното право. Правото на обезщетение възниква от момента на увреждането, което е в резултат от действие на акт, противоречащ на закона. От възникване на правото на обезщетение възниква отговорността на държавата. Активната процесуална легитимация, отнасяща се до упражняване на възникналото вече субективно право, за разлика от самото субективно право възниква от момента на отмяната на административния акт като незаконосъобразен. [Член 204, ал. 1 от АПК](#), който сочи, че искът може да се предяви след отмяната на административния акт по съответния ред, регламентира само активната процесуална, но не и материалноправна легитимация.

Предявен след отмяната на акта по съответния ред, искът цели да обезщети вреди, възникнали преди това, възникнали по време на действието на акта, от момента на тяхното причиняване. В подкрепа на това становище е следното обстоятелство: когато нормативният акт страда от толкова тежък порок, водещ до неговата нищожност, предварителна отмяна не е необходима, нито е необходимо предварително обявяване на нищожността“.

От така очертаната разпоредба е видно, че искът е осъдителен и с него се цели възмездяване на лицето, претърпяло вреди вследствие на незаконосъобразни актове, действия и бездействия. Но отговорността на държавата не е безусловна. За да бъде ангажирана, то следва да бъдат налице визираните в чл.1 от ЗОДОВ предпоставки- незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред, вреда от такъв административен акт, причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. Съгласно ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ № 3 ОТ 22.04.2005 Г. ПО ТЪЛК. ГР. Д. № 3/2004 Г., ОСГК НА ВКС. Обезщетение за вреди от незаконни административни актове, може да се иска след тяхната отмяна с решение на съда, като унищожаване, а при нищожните - с констатиране на нищожността в самия процес по обезщетяване на вредите. Когато вредите произтичат от фактически действия или бездействия на администрацията, обезщетението за тях може да се иска след признаването им за незаконни, което се установява в производството по обезщетяването - [чл. 1, ал. 2 ЗОДВПГ](#). В първия случай вземането за обезщетение за вреди става изискуемо от момента на влизане в сила на решението, с което се отменя незаконния административен акт. В случай, че вредите произтичат от нищожен акт - от момента на неговото издаване. При незаконни фактически действия на администрацията този момент е тяхното преустановяване. От така определените моменти на изискуемост, започва да тече погасителната давност и се дължи мораторна лихва.

В настоящия случай на първо място, искът е насочен срещу надлежен ответник- НОИ, които е юридическо лице на бюджетна издръжка и е надлежен пасивно легитимиран ответник по иска. Това е така, защото в ПРАВИЛНИКА ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ДЕЙНОСТТА НА НАЦИОНАЛНИЯ ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ е посочено, че Националният осигурителен институт е юридическо лице със седалище [населено място], управлява държавното обществено осигуряване. Националният осигурителен институт се представлява от управителя или подуправителя, а пред съда - и от упълномощени от тях процесуални представители. По силата на

чл.9,ал.1 от Правилника Националният осигурителен институт се състои от централно управление и териториални поделения. Териториалният обхват и седалищата на териториалните поделения са съгласно границите и административните центрове на областите в Република България, утвърдени с указ на президента на Република България.

На следващо място, пасивно легитимирани по тези искове са съответните държавни органи-юридически лица, а не техните териториални поделения или обособени структури без правосубектност, тъй като по исковете за обезщетяване на вреди, причинени на граждани, пасивно легитимирани са държавният орган, с който длъжностното лице, причинител на вредата, е в трудови или служебни правоотношения.

От доказателствата по делото е установено, че на дата 05.03.2019 година ищецът е подал Заявление за отпускане на парично обезщетение за безработица до ТП на НОИ- Б., като на същата дата производството е спряно за снабдяване с необходимите документи от Франция имащи значение за определяне на размера на отпуснатото парично обезщетение за безработица, впоследствие възобновено, а на дата 03.07.2019 година с Разпореждане на Ръководителя на осигуряването за безработица е спряно производството по отпускане на парично обезщетение за безработица на основание чл.54 г, ал.4 от КСО- за събиране на информация от работодатели на ищеца , намиращи с в [населено място].

Това Разпореждане е връчено на ищеца и не оспорено от него съгласно чл.54г, ал.4 от КСО- Длъжностното лице по чл. 54ж, ал. 1 спира с разпореждане производството по отпускането или изплащането на обезщетението за безработица, когато е необходимо- събиране на доказателства за осигурителен стаж и/или осигурителен доход, придобит при прилагане на разпоредбите на международен договор, по който Република България е страна, или на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност или извършване на проверка от контролен или друг компетентен орган относно обстоятелства от значение за правото или размера на обезщетението; в този случай спирането е до приключване на проверката, но за не повече от 6 месеца.

Липсват доказателства след издаване на Разпореждането ищецът да е оспорил по съдебен ред или след изтичане на срока да е поискал възобновяване на производството по отпускане на паричното обезщетение за безработица и такова да му е отказано от страна на органи на ТП на НОИ – Б.. Липсват и доказателства ищецът през този период на спирането на производството да е проявил активност и да е поискал възобновяване на производството. По силата на чл. 3, ал. 5 от Наредбата за отпускане и изплащане на парични обезщетения за безработица за спиране, възобновяване, прекратяване и възстановяване изплащането на паричното обезщетение за безработица при условията на чл. 54 г. и 54д КСО, лицето подава ново заявление по образец съгласно приложение № 1, по реда на чл. 1, ал. 4, в срок до 7 работни дни от настъпване на съответното обстоятелство. Съгласно чл. 54ж, ал. 1 КСО паричните обезщетения за безработица се отпускат, изменят, отказват, спират, прекратяват, възобновяват и възстановяват с разпореждане на длъжностното лице, на което е възложено ръководството на осигуряването за безработица или друго длъжностно лице, определено от ръководителя на териториалното поделение на Националния осигурителен институт, като длъжностното лице се произнася в 14-дневен срок от подаване на заявлението или от настъпване на съответните обстоятелства (чл. 5, ал. 1, изр. последно от Наредбата). В чл. 117 КСО е предвиден задължителен административен контрол, като съгласно, ал. 3 на посочената разпоредба с решението ръководителят на териториалното поделение на Националния осигурителен институт решава въпроса по същество или отменя разпореждането и връща преписката за ново разглеждане от компетентния административен орган, когато не са изяснени всички обстоятелства, отнасящи се до издаване на разпореждането. По аргумент от разпоредбата на чл. 117, ал. 1, т. 2, б. "б. " от КСО пред ръководителя на съответното поделение

на Националния осигурителен институт се подават жалби срещу откази за отпускане на обезщетение за безработица, а на съдебен контрол съгласно чл. 118, ал. 1 от КСО подлежи решението на директора на ТП на НОИ, което сочи на задължителен административен контрол на актовете на длъжностните лица – в частност на Ръководителя на осигуряването за безработица на постановения отказ независимо дали същият е изричен или мълчалив.

Наред с това, неиздаването на разпореждане за възобновяване на спряното производство за отпускане на парично обезщетение за безработица от страна на длъжностното лице при ТП на НОИ – Б. не представлява фактическо бездействие, както твърди ищецът, а административно такова и съответно на това липсват доказателства ищецът да е изчерпал редът за защита при изтичане срока за възобновяване на спряното производство, а напротив в продължение на повече от три години е бездействал и сам е проявил процесуална незаинтересованост от спирането и от липсата на възобновяване на производството. Незаконосъобразно действие, респективно незаконосъобразно бездействие на административен орган или длъжностно лице при или по повод административна дейност могат да бъдат само – фактическо/ материално действие/, което се предприема без правно основание- нормативен или административен акт, бездействие, изразяващо се в неизвършване на фактическо действие, което органът или длъжностното лице са задължени да извършат по силата на закона, бездействие на административен орган или длъжностно лице по негово задължение, произтичащо пряко от нормативен акт. Незаконосъобразно е всяко бездействие, представляващо неизвършване на фактически действия в противоречие с предписано от императивна норма задължение и бездействието е основание за отговорност, когато се изразява в изпълнение на административни правомощия, възложени по силата на служебно или трудово правоотношение в държавна или общинска администрация. Преценката за наличието на бездействие следва да бъде направена след анализ на нормативно установеното задължение или възможност за действие. Задълженията като дължими фактически действия на конкретния административен орган следва да не са абстрактни, а конкретно регламентирани в Конституцията, в законовите и подзаконовите нормативни актове, за да е възможно да са отграничени, когато тяхното изпълнение влече последиците на отговорността по чл.1 от ЗОДОВ. Незаконосъобразното действие по смисъла на чл.1 от ЗОДОВ не може да бъде юридическо или правно действие, защото юридическото действие трябва предварително да бъде отменено като административен акт, за да е допустимо сезирането на съда с посоченото основание чл.1 от ЗОДОВ.

В тази насока неиздаването на Разпореждане за възобновяване на спряното производство по отпускане на парично обезщетение за безработица не е незаконосъобразно бездействие, а административен акт, като по отношение на него липсват доказателства да е отменен по съответния ред. Наред с това, ищецът претендира заплащане на обезщетение за вреди, причинени от разликата между дължимото обезщетение за безработица в размер на 9 лева на ден и претендираното от 18 лева, но следва да бъде отбелязано, че след като с Разпореждане от 02.09.2022 година на За ръководител на осигуряването за безработица му е отпуснато парично обезщетение за безработица в размера на 9 лева дневно за периода от 20.02.2019 година до 19.06.2019 година, същият е обжалвал това Разпореждане както по административен ред, така и по съдебен ред и е налице влязло в сила Решение на АС- Благоевград, с което е отхвърлена жалбата му срещу Решението на Директор ТП на НОИ- Б. и то окончателно. Недопустимо е в хода на производство по ЗОДОВ поради отхвърляне на жалбата в друго производство да се претендира обезщетение за вреда под формата на определяне на различно от определеното обезщетение за безработица. По делото липсват доказателства на ищеца да му е определен размер на обезщетението за безработица в размер на 18 лева на ден/ сума в размер на 1080 лева и такова да не е изплатено въпреки отправената от него покана. Напротив- на него му е определено обезщетение за периода от 20.02.2019 година до 19.06.2019 година в размер на 9 лева на ден и то с влязло в сила съдебно Решение, при което липсват каквито и да било доказателства той да е имал право на парично обезщетение за безработица в посочения в

исковата молба период от 13.08.2019 година до 02.09.2022 година, когато му е отпуснато парично обезщетение за безработица в размер на 9 лева на ден и то за период, различен от исковия. Обстоятелството, че законодателството се е променило в който смисъл е и заключението на вещото лице, което настоящата съдебна инстанция намира за обективно и компетентно изготвено, но това само по себе си не води до извод, че ищецът е имал право на парично обезщетение за безработица в този размер, още повече, че е налице влязло в сила Решение на АС -Благоевград, с което е отхвърлена жалбата на ищеца срещу определянето на парично обезщетение за безработица в размер на 9 лева на ден.

Не се доказва, че вредите са пряка и непосредствена последица от отмяната на незаконосъобразен административен акт, издаден от орган, осъществяващ административна дейност.“ Легална дефиниция на тези понятия пряка и непосредствена последица от увреждането, законодателят не е дал нито в Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, нито в чл. 51 от действащия Закон за задълженията и договорите, към който препраща параграф 1 от ПЗР на ЗОДОВ, нито в действалия от 1893 до 1950 г. Закон за задълженията и договорите, нито в други нормативни актове от действащото право. Както правната теория, така и съдебната практика, обаче, е приела критерии, от които да се изхожда при дефинирането на тези понятия.

Според правната доктрина водещи при определянето на съдържанието на понятията „пряка и непосредствена последица“ са теорията за равноценността, според която един факт е причина за резултата, когато, ако този факт е липсвал, то резултатът не би настъпил, и адекватната теория, съгласно която причина са тези условия, които причиняват резултата нормално, типично, адекватно, а не по изключение.

В практиката на Върховния касационен съд, изразена в Решение № 81/27.1.2006 г. по гр.д. № 23/2005 г. на 4 гражданско отделение на ВКС, Решение № 129/25.07.2005 г. по гр.д. № 2439/2003 г. на същото отделение на ВКС и други е възприето разбирането, че "...непосредствени вреди са тези, които по време и място следват противоправния резултат, а преки са тези, обосновават причинната връзка между противоправността на поведението на деликвента и вредите". е налице причинна връзка по [чл. 4 от ЗОДОВ](#). Преки са само тези вреди, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, т. е. които са адекватно следствие от увреждането. Непосредствени вреди са тези, които са настъпили по време и място, следващо противоправния резултат. Вредата е неблагоприятна последица, която накърнява правната сфера на едно лице. Вредите се делят на две големи групи: имуществени (материални) вреди и неимуществени (морални) вреди. Имуществените вреди накърняват имуществената сфера на лицата. Това са правото на собственост, ползване, строеж, сервитут, правото на надстрояване, пристрояване, под строяване, различните субективни права на вземане, наследствени права и т.н. При договорната отговорност се носи отговорност за имуществени вреди. От своя страна, имуществените вреди се делят на претърпени загуби и пропуснати ползи. Претърпяна загуба е онази разлика в имуществото на лицето, която се получава след неизпълнение на задълженията на другата страна по договора и при нея се съпоставя наличното имущество на изправната страна по време на възникването на задължението и наличното имущество на страната след неизпълнението на задължението и тази разлика се нарича претърпяна загуба. Пак в ТР № 1/15.03.2017 година на ВАС е посочено, че делата за обезщетения по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ са искиви производства, те се развиват по правилата на ГПК, доколкото материята не е уредена от АПК, и в тях страните могат да представят всички относими доказателства в подкрепа на твърденията си, да навеждат всякакви доводи в тяхна защита, да правят възражения и да се защитават с всички допустими от закона средства. И. на обезщетението от неопозволено увреждане не е и не може да се превърне обаче в средство за неоснователно обогатяване, поради което и съдът, спазвайки принципа на справедливостта и съразмерността, следва да присъди само и единствено такъв размер на обезщетение

Не са налице са и останалите, визирани в чл.4 от ЗОДОВ предпоставки за присъждане на обезщетение за претърпените от ищеца имуществени вреди, вследствие на бездействие,

породено от неиздаване на Разпореждане за възобновяване на спряното производство по отпускане на парично обезщетение за безработица.

Не се доказва и причинната връзка между имуществените вреди и твърдяното бездействие. Вредите не са доказани, нито по основание, нито размер, нито пък, че се дължат само и единствено от неиздаване на Разпореждане за възобновяване на спряното производство, при което липсват елементи от състава на отговорността по чл.1 от ЗОДОВ.

Всичко това сочи, че искът за заплащане на обезщетение в размер на 1080 лева е неоснователен и недоказан и следва да бъде отхвърлен.

По иска за заплащане на законна лихва за забава, който по същество е мораторна лихва за забава от 549 лева върху сумата от 1080 лева за периода от 13.08.2019 година до 02.09.2022 година.

Настоящият съдебен състав намира така нареченият иск за законна лихва, който всъщност е за мораторна лихва за забава за неоснователен, защото липсват доказателства за това ищещът след спиране на производството и до издаване на Разпореждането за отпускане на парично обезщетение за безработица- 02.09.2022 година да е поискал присъждане на разноски и да е поканил ответника по иска да заплати мораторна лихва за забава от датата на спирането до датата на издаване на Разпореждането за отпускане на парично обезщетение за безработица и той да е отказал или да не се е произнесъл по искането и да е изпаднал в забава, за да е налице основание за присъждане на мораторна лихва за забава. В този смисъл е приетото по [Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. по гр. дело № 3/2004 г.](#) на Общото събрание на гражданската колегия на Върховния касационен съд. Съгласно т. 4 от цитираното Тълкувателно решение, вземането за обезщетение става изискуемо от датата на влизане в сила на решението за отмяна на незаконосъобразния административен акт. От този момент ответникът изпада в забава и се дължи мораторна лихва, но само и единствено, ако същият е бил надлежно поканен да заплати полагащото се обезщетение и въпреки отправената покана, не е заплатил обезщетението.

По иска за заплащане на законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

Съдът намира този иск също за неоснователен и недоказан, и следва да бъде отхвърлен. Задължението за лихва има акцесорен характер и зависи от съдбата на главното вземане и предвид неоснователността на иска за присъждане на обезщетение, то неоснователен е искът за присъждане на законната лихва.

Претенцията на ищеца за присъждане на разноски е неоснователна и не подлежи на уважаване. В полза на ответника по иска следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение.

По силата на алинея (4) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2019 г.) на чл.10 от ЗОДОВ, съдът осъжда ищеца да заплати на ответника възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с отхвърлената част от иска, а в полза на юридическите лица се присъжда възнаграждение, ако те са били защитавани от юрисконсулт, чийто размер не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на [чл. 37 от Закона за правната помощ](#).

Под разноски в съдебното производство законодателят, с оглед на съдържанието на основната разпоредба - [чл. 78, ал. 1 ГПК](#), разбира разноски за такси, разноски по производството и възнаграждението на един адвокат. Разноските за такси са за държавните такси, дължими на основание [чл. 4, б. "а" и "о" от Закона за държавните такси \(ЗДТ\)](#) във вр. с [чл. 73, ал. 3 ГПК](#) и [чл. 9а, ал. 2 ЗОДОВ](#) и определени по размер в Тарифа № 1 към Закона за държавните такси, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието и Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по Гражданския процесуален кодекс, както и за други дължими такси (например таксата на основание [чл. 9, ал. 2 от Закона за Държавен вестник](#)). Разноските по производството включват разноски, извършени от страната, във връзка с определени процесуални действия - депозит за призоваване на

свидетел, възнаграждение за вещо лице, разходи за извършване на оглед. Възнаграждението за един адвокат представлява платеното възнаграждение на ползвания от страната адвокат.

В полза на ответника по иска следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение, доколкото законът допуска административният орган да упълномощи служител с юридическо образование за осъществяване на защитата по делото, то и представляваният правен субект има право на разноски, които изрично са предвидени в специалната норма. Прилагайки разпоредбата на чл.10,ал.4 от ЗОДОВ, съдът присъжда възнаграждение не в полза на юрисконсулта, а в полза на юридическото лице, което е защитавано от него, респективно в чиято структура се намира представляваният по този начин административен орган. След като възнаграждението се дължи не на юрисконсулта, а на бюджета на административния орган, който той представлява, реалното му заплащане е ирелевантно за реализиране на отговорността за разноски за загубилата делото страна по спора. При правна защита, осъществена от юрисконсулт, страната не следва да доказва пряко направения разход, докато обратното е важно за всички случаи, в които се репарират разноски за адвокатско възнаграждение - ТР 6/2013 г. по тълк. дело № 6/2012 г. на ОСГТК на ВКС. Именно с оглед тези специфики на осъществяваното процесуално представителство, приравняването на юрисконсулта на адвоката досежно присъжданото възнаграждение е частично. В този смисъл виж: решение № 10/29.09.2016 г. по конст. дело № 3/2016 г. на Конституционния съд. **Разпоредбата на чл. 37 ЗПП препраща към НЗПП, където в чл. 24.** (Изм. - ДВ, бр. 74 от 2021 г., в сила от 01.10.2021 г., изм. - ДВ, бр. 53 от 2025 г., в сила от 01.10.2025 г.) По административни дела възнаграждението за една инстанция е от 200 до 300 лв. По административни дела с материален интерес възнаграждението е от 130 до 450 лева.

Съдът намира, че в полза на ответника по иска следва да бъде определено юрисконсултско възнаграждение в размер на 130 лева, тъй като делото не представлява правна и фактическа сложност и е проведено едно съдебно заседание, на които е взел участие юрисконсулт, при което определеният размер на възнаграждение-130 лева е справедлив и съответен на извършеното процесуално представителство по делото- оказаната правна помощ от юрисконсулта.

Съдебните разноски са разходите на страните, произтичащи от участието им в административното производство. Всяка от страните по делото е отговорна за направените разноски.Отговорността за разноски по принцип е обективна/ безвиновна/, защото загубила спора страна отговаря за разноски, дори ако е положила най- голямо старание да води процеса добросъвестно. Съгласно разпоредбата на чл.81 от ГПК, по присъждането на разноски, съдът се произнася във всеки акт,с който приключва разглеждането на делото в съответната инстанция.Отговорността за разноските е гражданско облигационно отношение, то произтича от процесуалния закон и е уредено от него. Задължението за разноски произтича от неоснователно предизвикания правен спор и тежестта за тях е за страната, която неоснователно е предизвикала същия. Съгласно чл.10,ал.1. от ЗОДОВ ако искът бъде отхвърлен изцяло, съдът осъжда ищеца да заплати разноските по производството. Разноските се заплащат от ищеца и при оттегляне на иска изцяло или при отказ от иска изцяло.

В този аспект ищецът следва да бъде осъден да внесе по сметката на АССГ сума в размер на 300 лева- заплатен депозит за вещо лице.

Воден от горното и на основание чл.203 АПК, вр.с чл.1,ал.1 от ЗОДОВ, Административен съд София-град

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ ИСКА НА Г. В. Г. от [населено място] срещу НОИ за заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 549 лева – представляваща лихва за забава върху сумата от 1080 лева за периода от 13.08.2019 година до 02.09.2022 година, 1080 лева – разликата между определеното обезщетение от 9 лева на

ден и 18 лева на ден, вследствие на незаконосъобразно спиране на производството от ТП на НОИ – Б. повече от три години, ведно със законната лихва върху сумите от завеждане на иска до окончателното изплащане на сумите.

ОСЪЖДА Г. В. ГАЗИЛОВ ОТ ГР. Р. ДА ЗАПЛАТИ НА НОИ СУМАТА ОТ 130 ЛЕВА-ЮРИСКОНСУЛТСКО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ.

ОСЪЖДА Г. В. ГАЗИЛОВ ОТ ГР. Р. ДА ЗАПЛАТИ ПО СМЕТКАТА НА АССГ СУМАТА ОТ 300 ЛЕВА ИЗПЛАТЕН ДЕПОЗИТ ЗА ВЕЩО ЛИЦЕ.

НА ОСНОВАНИЕ ЧЛ.138,АЛ.1 АПК ,ПРЕПИС ОТ РЕШЕНИЕТО ДА СЕ ИЗПРАТИ НА СТРАНИТЕ.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВАС на РБ в 14 дневен срок от получаване на препис от същото, съгласно разпоредбата на чл.211,ал.1 АПК.

СЪДИЯ: